U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **S. K.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 4. 2004, č. j. 59 Az 5/2004 – 23,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 30. 4. 2004, č. j. 59 Az 5/2004 – 23 zamítl žalobu žalobce ze dne 9. 1. 2004 podanou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 1. 2004, č. j. OAM-6432/VL-11-04-2003 a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Rozhodl též, že Česká republika nemá právo na náhradu nákladů řízení. Výše označeným rozhodnutím žalovaného byla zamítnuta žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1. písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen zákona o azylu). Krajský soud dospěl k závěru, jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozsudku, že žaloba není důvodná, neboť správní orgán (žalovaný) při svém rozhodování vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci a na jeho základě vyvodil správné skutkové i právní závěry, s nimiž se soud ztotožnil; shodně se žalovaným dovodil, že žalobce v průběhu celého řízení ani netvrdil, že by v zemi původu byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a neuváděl, že by měl strach z pronásledování z týchž důvodů. Potíže se soukromými osobami nejsou podřaditelné pod důvody vymezené § 12 zákona o azylu, a proto byla žalovaným právem žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná zamítnuta.

Proti tomuto rozsudku, který Krajský soud v Ostravě nechal přeložit do jazyka ukrajinského ustanoveným tlumočníkem, podal žalobce (dále též jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost, v níž navrhoval, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení. Dovolával se důvodů kasační stížnosti specifikovaných v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) až d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s. ř. s.). Současně žádal o ustanovení bezplatného právního zástupce z řad advokátů, o osvobození od soudních poplatků a o přibrání tlumočníka do řízení. Žádal dále, aby kasační stížnosti byl ve smyslu § 107 s. ř. s. přiznán odkladný účinek, neboť současný stav řízení by mu mohl přivodit značnou újmu, pokud by byl nucen vycestovat z území České republiky.

V podané kasační stížnosti stěžovatel mj. též uvedl, že se toho času zdržuje na adrese P., D. 3.

Krajský soud v Ostravě stěžovateli na jím uvedenou adresu zaslal výzvu, v níž mu uložil, aby ve lhůtě 15-ti dnů od jejího doručení zaslal soudu zpět a založil do spisu řádně vyplněný, podepsaný a datovaný formulář „Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech k žádosti o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce“, který soud k výzvě připojil. Protože zásilka, v níž byla výzva žalobci doručována, byla v prvním případě soudu poštou vrácena zpět se záznamem, že adresát je na uvedené adrese neznámý a při druhém pokusu (kde do adresy bylo vepsáno jméno pana Luboše Nováka, u něhož stěžovatel bydlí) byla zásilka vrácena zpět jako nevyžádaná, zjišťoval Krajský soud v Ostravě místo pobytu žalobce. Z databáze Centrální evidence cizinecké policie zjistil, že stěžovatel je skutečně od 19. 8. 2004 veden na jím uvedené adrese u pana L. N. Protože na výzvu soudu nereagoval, uvedený soud usnesením ze dne 29. 9. 2004, č. j. 59 Az 5/2004 - 53, nevyhověl stěžovatelově žádosti a zástupce z řad advokátů pro řízení o kasační stížnosti mu neustanovil. Vycházel z toho, že formulář „Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech“, který byl stěžovateli zaslán k jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, byl mu doručen 27. 8. 2004 (třetím dnem od uložení stěžovatelem nevyžádané zásilky na poště), avšak žalobce ve lhůtě soudem stanovené (ostatně až do vydání uvedeného usnesení) vyplněný formulář soudu nezaslal a ani žádným jiným věrohodným způsobem neprokázal své tvrzení o splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků a tudíž i možnost ustanovení zástupce z řad advokátů ve smyslu § 35 odst. 7 s. ř. s. Zásilka, v níž bylo usnesení o neustanovení advokáta (přeložené do ukrajinského jazyka) stěžovateli doručováno, byla opět vrácena soudu zpět s poznámkou pošty, že adresát nebyl dne 21. 10. 2004 na jím uvedené adrese zastižen, a proto mu písemnost byla uložena u pošty téhož dne s tím, že si ji může vyzvednout, jinak třetím dnem od uložení zásilky se písemnost považuje za doručenou. Adresát si však písemnost na poště nevyzvedl a ta byla vrácena soudu zpět jako nevyžádaná dne 9. 11. 2004.

Krajský soud v Ostravě poté usnesením ze dne 10. 11. 2004, č. j. 59 Az 5/2004 – 70, v souladu s ustanovením § 108 odst. 1 s. ř. s., uložil stěžovateli, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení předložil soudu plnou moc udělenou advokátovi pro toto řízení a jeho prostřednictvím doplnil údaj o tom, kdy mu bylo napadené rozhodnutí doručeno, v jakém rozsahu je napadeno a uvedl též důvody kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 s. ř. s. Současně byl stěžovatel poučen, že pokud ve stanovené lhůtě výzvě nevyhoví a nedostatek podmínky řízení se tak nezdaří odstranit, bude řízení o kasační stížnosti podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítnuto, neboť podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, nemá-li sám vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Označené usnesení soudu (opět přeložené do jazyka ukrajinského) bylo stěžovateli doručováno na jím uvedenou adresu P., D. 3, avšak zásilka byla poštou vrácena zpět se záznamem, že při pokusu o doručení dne 16. 12. 2004 nebyl adresát v místě doručení zastižen, a proto mu zásilka byla uložena na poště až do dne 4. 1. 2005. V úložní lhůtě si však písemnost nevyzvedl.

Stěžovatel na výzvu soudu ve stanovené lhůtě a ostatně ani později nereagoval a Krajský soud v Ostravě proto předložil spis Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti.

Žalovaný písemně sdělil, že k podané kasační stížnosti se vzhledem k jejímu obsahu nebude vyjadřovat. K návrhu na přiznání odkladného účinku se nepřipojil s tím, že k takovému opatření nejsou dány důvody.

Podle ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. stěžovatel musí být v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem; to neplatí jen tehdy, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže nejsou splněny podmínky řízení, a tento nedostatek je neodstranitelný, nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn a nelze proto v řízení pokračovat.

Stěžovatel vystupuje ve správním řízení a v řízení soudním (tedy i v řízení o kasační stížnosti) jako fyzická osoba, která však podle obsahu spisu nemá právnické vzdělání, vyžadované podle zvláštních zákonů pro výkon advokacie. Z toho je nutno dovodit, že musí být v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem, jak jej o tom řádně poučil již Krajský soud v Ostravě. Stěžovatel požádal uvedený soud o ustanovení advokáta, avšak usnesením ze dne 29. 9. 2004, č. j. 59 Az 5/2004 - 53, nebylo jeho žádosti vyhověno pro nedoložení potřebných údajů, jimiž by stěžovatel osvědčil své předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a tím i možnost, aby mu soud ustanovil zástupce z řad advokátů. Toto usnesení v souladu s ustanovením § 42 odst. 5 s. ř. s. v návaznosti na ustanovení § 46 odst. 2 občanského soudního řádu (v platném znění) nabylo právní moci dne 25. 10. 2004. Na další výzvu soudu (usnesení ze dne 10. 11. 2004, č. j. 59 Az 5/2004 - 70), kterou je nutno v souladu s ustanovením § 42 odst. 5 s. ř. s. a § 46 odst. 2 o. s. ř. pokládat za doručenou dnem 25. 10. 2004, stěžovatel ve lhůtě jednoho měsíce od jejího doručení, a ostatně ani později, nereagoval. K tomu pro vysvětlení k otázce doručování nutno uvést, že podle citovaných ustanovení soudního řádu správního a občanského soudního řádu platí, že uloženou písemnost (určenou nikoliv jen do vlastních rukou adresáta) si má adresát vyzvednout do tří dnů od uložení, a nevyzvedne-li si ji v této lhůtě, považuje se poslední den lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Zásilka byla u pošty uložena dne 21. 10. 2004 a poslední den třídenní lhůty připadl na den 24. 10. 2004. Jelikož tento den byla neděle, posunul se konec úložní lhůty na nejbližší následující pracovní den, tj. pondělí 25. 10. 2004 (§ 40 odst. 4 s. ř. s.).

Za této situace nutno uzavřít, že stěžovatel neodstranil nedostatek povinného zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti, neboť nedoložil plnou moc, osvědčující, že je takto zastoupen, přičemž soudem byl výslovně upozorněn na nutný důsledek takové nečinnosti.

Nejvyšší správní soud pro uvedený nedostatek podmínky řízení, který brání v pokračování řízení o kasační stížnosti, předmětnou kasační stížnost odmítl, aniž by se mohl zabývat její věcnou důvodností (§ 105 odst. 2, § 46 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel v kasační stížnosti požádal o přiznání odkladného účinku. Za situace, kdy byla kasační stížnost odmítnuta pro nedostatek povinného zastoupení advokátem se Nejvyšší správní soud tímto návrhem již zabývat nemohl a také se jím nezabýval.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo Nejvyššímu správním soudem za použití ustanovení § 60 odst. 3 a § 120 s. ř. s. rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. dubna 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu